

Adelaidės
Lietuvių

ŽINIŲ

Registered at G.P.O., Adelaide, for transmission by post as a periodical

Nr. 2(62)

Adelaidė, 1963 m. sausio 15 d.

IV Metai

LIETUVIŠKOS VEIKLOS VIENINGA DEMONSTRACIJA

(Suvažiavimai ir Meno Dienos)

Pr. metų gruodžio 27-31 d.d. vykę Adelaidėje lietuviškų organizacijų suvažiavimai ir jungtinės Meno Dienos buvo akivaizdi lietuviškos veiklos vieninga demonstracija, kuri linkstama laikyti ir tautinio renesanso pradžia.

Tie įvykiai buvo tokie platūs ir taip sudėtingi, kad prie jų reikės gana dažnai sugrįžti ir juos paliesti. "A.L.Ž." permažos kad ir suglaustai juos analizuoti, todėl žemiau registruosime tik svarbesnius faktus ir išryškėjusius principus.

Šią reikšmingą lietuviškos veiklos demonstraciją galima grupuoti į tris svarbiausias sritis: Meno Dienos (dainų šventė, literatūros ir muzikos vakaras, tautiniai šokiai, parodos, J.J. Bačiūno vardo bibliotekos atidarymas, jaunųjų menininkų pasirodymas), Krašto Tarybos atstovų suvažiavimas (Krašto valdybos ir kitų vykdomųjų organų rinkimai, nuveiktų darbų apsvarstymas ir gairės ateities veiklai bendrumeninėj plotmėj), ir Sporto Šventė.

Be šių trijų suderintai prarastų pasirodymų vyko uždari subuvimai, skirti atskiroms organizacijoms ir vienetams. Iš jų paminėtini Katalikų Federacijos, Ateitininkų Sendraugių, L.V.S. "Ramovės" Australijos skyrių ir Australijos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimai. Kiekvienas svarstė jiems artimesnius, tačiau vistiek tuos pačius lietuviškumo ir lietuviškos veiklos klausimus, tik jau iš specifinio taško.

Tris dienas posėdžiavę Krašto Tarybos atstovai akcentavo norą sutelkti visus lietuvius vieningam tautiniam darbui.

15.1.1963

Adelaidės Lietuvių Žinios

2

Jie taip pat konstatavo, kad Lietuvių Bendruomenė, apjungdama visus lietuvius, kartu vadovauja ir Lietuvos laisvinimo akcijai. Suvažiavimas pasveikino Returned Soldiers League jos kovoje prieš komunizmą ir patikrino paramą šioje kovoje.

Sveikintinas Krašto Tarybos atstovų nutarimas, kuriuo visos lietuviškos organizacijos raginamos daugiau bei praktiškiau rūpintis lietuviškomis savaitgalio mokyklomis ir jaunimo organizacijomis. Pati Krašto Taryba ateityje kultūrinius ir švietimo reikalus nagrinės plačiau ir pačiuose pirmuose savo posėdžiuose.

Krašto Tarybos atstovai užgyrė ligšiolinę Krašto Valdybos laikyseną ir jos atliktus darbus, o būsimai valdybai perdavė tuos pačius pageidavimus - kviesti prie bendro darbo atskilusius. Nepakeistas ligšiolinis nusištatymas siekti vieningos vadovybės ir vieningo fondo. Patvirtinta ligšiolinė "Mūsų Pastogės" laikysena. Pareikštas pageidavimas, kad visuomenę klaidiną faktai būtų atitaisyti, nesileidžiant į diskusijas. Būsimoji Krašto Valdyba (jos sudėtis bus paskelbta vėliau) ir toliau ruoš Meno Dienas (po dviejų metų Melbourne), praplės Informacinę Talką ir pagyvins jos veiklą, stengsis sustiprinti "Mūsų Pastogės" finansinę padėtį (norima sudaryti bent £500 atsargos kapitalą), įvesti jaunimo sekmedienius kolonijose ir organizuoti £300 premiją už 1963 m. romaną.

Krašto Tarybos posėdžių metu skaitytos trys paskaitos (J. J. Bačiūno, J. Kedžio ir V. Kazoko) išryškino visą eilę lietuviškos veiklos momentų ir buvo priimtose kaip gairės tiek santykiams su australais (Kedys), tiek kultūriniam reikalams (A. Kazokas).

Visi posėdžiai praėjo darnaus ir produktyvaus darbo ženkle.

Suvažiavimo prezidiumą sudarė pirmininkas V. Linkus (Adelaidė), I vicepirmininkas V. Bitinas (Cabramatta) ir II vicepirmininkas P. Bruzga (New Castle). Sekretoriavo adelaidiškiai S. Dunda, M. Reinkė ir A. Mikeliūnas.

Tas laisvės nevertas, kas negina jos.

Pirmasis L.V.S. "RAMOVĖS" AUSTRALIJOS SKYRIŲ atstovų suvažiavimas įvyko 1962 m. gruodžio 28-29 dienomis. Dalyvavo 22 atstovai iš Sydnėjaus, Canberros, Melbourne ir Adelaidės.

15.1.1963

Adelaidės Lietuvių Žinios

3

Gruodžio 28 d. Pietų Australijos skyriaus pirmininkas atidarė suvažiavimą, aptardamas jo, kaip pirmojo, prasmę ir svarbumą. Tylos minute buvo pagerbti žuvusieji kovos draugai ir sugiedotas Tautos Himnas.

Į suvažiavimo prezidiumą buvo išrinkti Pulk. K. Labutis - pirmininku, Gen. Št. mjr. A. Levickis - vicepirmininku ir Lt. K. Taparaukas - sekretorium. Pirmieji darbo posėdžiai apėmė skyrių pranešimus ir dėl jų kilusias diskusijas, tikslu išryškinti organizacijos vidaus tvarką ir drausmę ir nustatyti ateities veikimo gaires.

Gruodžio 29 d. diskusinėje paskaitoje "Ramovė ir Bendruomenė" Č. J. Zamoiskis kalbėjo apie Lietuvos kariuomenę, "Ramovės" idėjinę padėtį bendruomenėje ir jos ateities užgavinius. Diskusijų išdava buvo "Kovos Fondo" įsteigimas.

Suvažiavimas pasiuntė sveikinimą Centro Valdybos pirmininkui prof. St. Dirmantui ir jos nariams. Buvo priimtos ir pasiūstos rezoliucijos Lietuvos nepriklausomybės ir kovos su komunizmu reikalais Australijos ministeriui pirmininkui p. Menzies ir Pietų Australijos R. S. L. Prezidentui p. Eastick.

- - - - -

Septintasis Australijos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas įvyko 1962 m. gruodžio 27-30 dienomis. Dalyvavo per 100 studentų, jų tarpe apie 10 abiturientų, kurie ruošiasi pradėti studijas mokslo metų pradžioje. Suvažiavime dalyvavo atstovai iš Brisbanės, Sydnejaus, Canberros, Melbourne, net Naujosios Zelandijos ir viena atstovė iš Pertho.

Suvažiavimas praėjo kolegiškoje ir darnioje nuotaikoje. Visi išsiskirtė susitarę susitikti sekančiame suvažiavime šių metų pabaigoje Melbourne.

DARBO VERTĖ LIETUVIŲ NAMAMS

Nuo 1962 m. vasario 25 d. iki š. m. sausio 5 d. talkose prie Lietuvių Namų dirbo 89 vyrai ir atidirbo 5383 valandas. Juos maitino Moterų Sekcija, kurios narės atidirbo 2149 valandas. Kukliai vertinant vyro darbo valandą 8 šil. ir moters - 6 šil., viso tuo būdu vien tik dėl idėto darbo Lietuvių Namų vertė pakilo apie £2800!

Neperdėtai kainojant, šiuo metu Lietuvių Namai su šone bei atskiru gyvenamu namu ir kitais priedais yra verti apie £20.000.

- - - - -

BAČIUNAI ADELAIDĖJE

Šimtinis Adelaidės lietuvių būrys 1962 m. gruodžio 20 d. pasitiko pp. Bačiūnus aerodrome. Lietuvaitės tautiniais drabužiais įteikė ivairių organizacijų puokštes gėlių. Bačiūnų ir sutinkančiųjų veiduose džiaugsmas ir susijaudinimas, net ašaros. Kiekvienas nori su jais susitikti, pasisveikinti ir žodelių tarti. O ir p. Bačiūnas nori visiems paspausti ranką ir pasikalbėti, bet tiek daug sutinkančiųjų, kad visų nepajėgia. Tik vieno p. Bačiūnas pasigedo, tai asmens, kuriam, jo prašymu, atvežė dail. Rūkštelės pieštą aa. kun. J. Kungio portretą. Kad nesužalotų, jis jo nedavė į багаžą, bet pats, lyg kūdikį, visą kelią globojo.

Jau pirmą vakarą, užkandžiaudamas pas p. Linkus su priėmimo komitetu ir vietos klebonu kun. Kazlausku, ne tik informavosi apie vietos lietuvių gyvenimą, bet ir patiekė savo pasiūlymus A.L.B. Krašto Tarybos suvažiavimui.

Būdamas Adelaidėje jis visą laiką stebėjo visų lietuvių organizacijų ir net privačių asmenų, ypač biznio, gyvenimą. Jo noras: pastebėti teigiamą ir perduoti kitų kraštų lietuviams kaip pavyzdį, o neigiamumus, esant sąlygoms, pašalinti ar tai patarimu ar kitomis priemonėmis.

Ypatingai jis kreipė dėmesį į jaunimą dar lietuviškai kalbantį, dainuojantį, besidomintį muzika, šokantį, sportuojantį, žodžiu, į tautai dar gyvą, gajų jaunimą, kuris lietuvių tautos egzistenciją pratęs sekančiai kartai. Todėl ne viena proga jis juos apdovanojo tiek viešai, tiek ir jaunimui net nežinant.

Jis džiaugėsi visais lietuvių pasisekimais. Pagrindinė jo mintis, kiek teko patirti, yra ta, kad mūsų visų jėgos ir resursai, tiek privačių asmenų tiek ir organizacijų, turi sujungtai siekti lietuvių tautos išlaikymo ir Lietuvos vardo kėlimo tuo palengvinant pastangas kovai už jos laisvę.

Su šiomis mintimis jis gyveno Adelaidėje ir dauguma jų taip ir suprato. Todėl nenuostabu, kad jau atostogoms pasibaigus ir darbams prasidėjus, apie 60 lietuvių būrys š. m. sausio 8 d. susirinko aerodrome jų išleisti. Daugelio veiduose matėsi liūdesys. Toji pp. Bačiūnų viešnage prabėgo lyg akimirka, tačiau adelaidiškių širdyse ji pasiliks amžinai. Išleidom juos lyg tėvus ar brolius. Įteiktos gausios gėlės linkėjo jiems laimingos kelionės, o veidai ir širdys jiems sake: dar kartą sugrižkit namo - Adelaidėn.

V. Raginis

BAČIŪNAI LIET. NAMŲ UŽBAIGIAMOJE TALKOJE

Pr. m. gruodžio ?? d. Lietuvių Namuose įvyko užbaigiamoji talka, kurioje dalyvavo apie 40 asmenų. Buvo tvarkomas Lietuvių Namų vidus ir kiemas. Darbas ėjo tokia sparta, kokios dar nebuvo. Kiekvienas talkininkas suprato, kad tik šiandien galima baigti sutvarkyti, o kas liks - tai jau liks visiems suvažiavusiems byloti. Užsispyrimas nugalėjo laiką ir užsibrėžti darbai buvo baigti! Virtuvėje Moterų Sekcija suprakaitavusi ruošė talkininkams pietus. Jos, kaip talkininkės, savo pareigas visada laiku atlieka.

Šioji talka tuo dar buvo svarbi, kad joje dalyvavo p. Bačiūnai ir Apyl. pirm. p. K. Tymukas. Bačiūnai susipažino su Lietuvių Namais, kurie taip pakeitė savo veidą nuo pirmojo Bačiūnų lankymosi prieš 5 metus, kad jų ir pažinti negalėjo. Jie jais gėrėjosi ir džiaugėsi. Dar prieš pietus p. Bačiūnas pasodino ažuolą, kuris ilgai ilgai primins Bačiūnų atsilankymą.

S P O R T A S

Tryliktoji Australijos lietuvių sporto šventė įvyko Adelaidėje 1962 m. gruodžio pabaigoje.

Kaip paprastai, sportininkai pradėjo savo šventę Šv. Mišiomis šv. Kazimiero koplyčios parke. Šv. Mišias laikė Dr. kun. Bačinskas iš Geelongo, kuris taip pat pasakė atitinkamą pamokslą susirinkusiems sportininkams, studentams, tautinių šokių šokėjams ir visiems kitiems dalyviams.

Vėliau sekė bendri pietūs Lietuvių Namuose; pietus paruošė Moterų Sekcija. Visus sportininkus sužavėjo p. Bačiūno sveikinimo metu pažadėjimas atgabenti į Australiją Amerikos lietuvių krepšinio rinktinę komandą.

Po pietų sportinė veikla persikėlė į sporto stadijoną.

Pirmos krepšinio žaidynės įvyko tarp svečių sydnėjiškių ir Adelaidės. Po sunkios ir garbingos kovos laimėjo šeimininkai. Didelė staigmena buvo moterų krepšinyje: Sydnėjaus kovietės, jauna komanda, nugalėjo prityrusias Melbourne krepšininkes vieno taško skirtumu. Tačiau dar didesnė staigmena buvo, kai Melbourne Varpas ir Sydnėjaus Kovas pralaimėjo vieno taško skirtumu geelongiškėms. Adelaidės Vytis po apylygios kovos paskutinėse minutėse tapo turnyro nugalėtoja.

Vyrų krepšinyje Adelaidė laimėjo pirmą vietą be didelių pastangų.

15.1.1963

Adelaidės Lietuvių Žinios

6

Tinklinio laimėjimas liko taip pat Adelaidėje. Adelaidės tinklininkės laimėjo lengvai prieš Geel.vytietes ir kovietas.

Lauko tenisas, dėl blogo oro, buvo pravestas blogai. Šeiminkams teko laimėjimas, o moterų taurę laimėjo Geelongo Vytis.

Šachmatai atiteko Adelaidėi, nugalėjus stiprokus varžovus melbourniškius.

Stalo tenisą laimėjo Hobarto Perkūnas.

1963 m. vyrų ir moterų krepšinio rinktinės pralaimėjo prieš vietos australų rinktinės. - EDAS

PRANEŠIMAI, INFORMACIJOS, SKELBIMAI

Nepriklausomybės Šventė Adelaidėje

Minėjimas įvyks Vasario 16 d., šeštadienį, sekančia tvarka; - Ryte - iškilmingas vėliavų pakėlimas Lietuvių Namuose. 5 val. po piet - iškilmingos Šv. Mišios Šv. Kazimiero Kopyčioje;

6.30 val. po piet - Vėliavų nuleidimas Lietuvių Namuose;

7 val. vak. - Iškilmingas aktas, po kurio seks vaidinimas "Vaiva" Lietuvių Namuose.

Smulkesnė programa bus sekančiuose ALŽ numeriuose.

Apylinkės Valdyba

Persitvarkė Apylinkės Valdyba

Iki šiol buvusiam Apylinkės pirm. inž.K. Tymukui išvykus į Woomeranaujoms ir aukštesnėms pareigoms, į apylinkės valdybą įėjo pirmasis kandidatas A. Šerelis. Apylinkės Valdyba sausio 5 d. posėdyje naujai persitvarkė pareigomis sekančiais: pirm. inž.M. Pocius, vice-pim.A. Šerelis, sekr.B. Straukas, išd.A. Vitkūnas ir kultūros bei švietimo reikalams narys J. Neverauskas.

Pranešimas choristams

Choro repeticija ir pasitarimas šaukiamas sausio 20 d., sekmadienį, 7 val.vak.Lietuvių Namuose.

Choro Administratorius

Padėka

Adelaidės Lietuvių Sąjungos Valdyba nuoširdžiai dėkoja poniams O. Dundienai, J. Kašauskienei, O. Kelertienei ir A. Grigaliūnienei už Lietuvių Namų langams užvėlimą.

15.1.1963

Adelaidės Lietuvių Žinios

7

Ponų Bačiūnų padėka

Išvažiudami iš pamiltos Adelaidės reiškiamo savo gilia padėką visiems mūsų sesėms ir broliams adelaidiškiams, kurie retu nuoširdumu globojo mus šios trumpos, bet niekad neužmiršamos viešnagės metu. Žodžiais mes neišmanome nuskaiti to džiaugsmo, kuriuo Jūs užpildėte mūsų širdis.

Mintyse visuomet su Jumis

Bachunai.

- - - - -

Padėka

Bačiūnams priimti komitetas, į kurį įėjo Apyl. Valdybos ir Adelaidės Lietuvių Sąjungos pirmininkai ir p. V. Linkus, nuoširdžiai dėkoja visoms organizacijoms ir asmenims, kurios ar kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie jų priėmimo bei jų Adelaidės viešnagės pavairinimo. Ypatingą padėką tenka pareikšti - organizacijoms: Moterų Sekcijai, Meno Dienų Komitetui, Sporto Klubui "Vytis", Skautams, karių veteranų S-gai "Ramovė" ir korp! Neolituanija; asmenims: pp. Radzevičiams, Matulevičiams, Lapšiams, Šliužams, Šereliams, Matiukams, Rudzenskams, Čibirams, Pyragiams, Vasiliausksams, Dainiams, Vl. Petkūnui, Remeikiui, J. Norkūnui, K. Pociui, Iz. Bakšiui, Fišeriui, Šatkui ir Kudirkai.

Bačiūnams Priimti Komitetas

- - - - -

Moterų Sekcijos padėkos

Moterų Sekcija su gilia padėka visiems prisidėjusiems darbu ir aukomis bufetui per Kartūnų balių skelbia šį asmeninį sąrašą: pp. Aleksandravičienė, Arlauskienė, Andriušienė, Andrijaitis, Brazauskienė, D. Brazauskaitė, Borjerienė, Blaudžiai, Bielskienė, O. Dundienė, Dubrauskienė, J. Gavelienė, Garbaliuskai, Grigaliūnienė, N. Gurskienė, Jaunutis, J. Kašauskienė, Kanienė, Lukošiušas, Br. Lapšienė, Laurinaitis, Jonas Lapšys, Matiukienė, Matulevičienė, Martinkienė, V. Morkūnienė, A. Morkūnas, Mockūnienė, Merūnas, Pacevičienė, Pauliukevičius, Pyragiai, Paliulienė, Petruskevičienė, R. Pocienė, Pečionkienė, Reisonas, Radzevičienė, Rudzenskienė, Remeikis, Straukienė, Šulcas, Taunys, T. Vasiliauskiene, A. Viliūnienė, Vilčinskis, Zakarevičius. Taip pat dėkojame visiems į balių atsilankiusiems. Jei kuri pavardė per neapsižiūrėjimą nepateko į sąrašą iš anksto atsiprašome.

15.1.1963

Adelaidės Lietuvių Žinios

8

- Nuoširdžiausiai dėkojame mūsų gerb. p. Urbonui už ypatingai gražią mums išaugintą Kalėdų Eglutę, o taip pat p. A. Krivickui už malonų sutikimą tą puikų medį mums pristatyti.

Dėkojame visiems prisidėjusiems prie Kalėdų Eglutės paruošimo ir programos išpildymo, t.y. Savaitgalio mokyklos vadovybei, visiems programos dalyviams, p-lei Aušrai Blaudytei taip gražiai paruošusiai programą, p. Virg. Brazauskaitėi už taut. jaunųjų šokius ir p. Jasutytei už akomponavimą. Mieloms akordeonistėms šesutėms Germanaitėms už jų puikų išpildymą. Mielam p. V. Šulcui padėjusiam atgabenti Kalėdų Senelį iš Lietuvos ir visiems visiems, kurie mums padėjo.

- Moterų Sekcija

- - - - -

- Skautų Tėvų Komiteto vardu reiškiau padėką p. Barauskienei, pp. Budriams, p. Damasevičienei, p. Jucienei, p. Šulcienei ir kitiems, taip sumaniai pravedusiems skautų ekskursantų priėmimą sausio 7 d. Lietuvių Namuose. Ačiū Moterų Sekcijai už teisę laisvai naudotis indais, staltiesėmis ir virtuvės įrengimais.

- Skautų Tėvų K-to Pirmininkas

- - - - -

MOTERŲ SEKCIJOS TRADICINĖ METINĖ GEGUŽINĖ - VAIKŲ ŠVENTĖ
vyks sausio 27 d., sekmadienį, 1 val. po pietų įprastoje National Park vietoje. Muzika, dainos, įvairūs žaidimai jauniems, premijos, loterija su įvairiais fantais, bufetas, gėrimai - bus idomu mažiems, jauniems ir suaugusiems. Prašome visus atsilankyti į šią metinę gegužinę ir smagiai praleisti laiką su daina, muzika ir geru bufetu.

- - - - -

PRANEŠIMAS AUKŲ RINKĖJAMS. - Prašau visus talkininkus aukų rinkėjus artimiausiu laiku gražinti kvitų knygeles ALS Iždininkui K. Pociui. Kvitų knygelės reikalingos patiekti Revizijos Komissijai.

- Iždininkas

- - - - -

Visiems prisidėjusiems ir talkininkavusiems prie Naujųjų Metų sutikimo baltiaus pravedimo nuoširdus ačiū!

ALS Adelaidės Apyl. Valdyba

NAUJAS REDAKCIJOS ADRESAS: 35 Cator St., Hindmarsh, S.A.
Tel. 46-1827 (skambinti tarp 6 - 8 val. vakaro).

REDAKCIJA:

21 Selby St., Grassmere, S.A.

LF 5945

ADMINISTRACIJA:

77 High St., Kensington, S.A.

3-6966